

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

13 noiembrie 2013

FPD nr. 51

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Rep. Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlul de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului de procedura penală a Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003.

Anexa:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativa

13 11 454 13

Deputați în Parlament

[Signature]
[Signature]
[Signature]

L E G E

**pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al
Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003**

Art. 1 - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Art. 313 alin. (6) va avea următorul cuprins:

„Încheierile judecătorului de instrucție sunt irevocabile, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs la curtea de apel în termen de 15 zile de la data pronunțării”.

2. Art. 437 se completează cu pct. 3¹), cu următorul cuprins:

„Încheierile privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, adoptate în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală”.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

Prin prezentul proiect se propune de modificat și completat Codul de procedură penală, astfel încât drepturile, interesele și libertăților petiționarilor să fie asigurate în cadrul examinării plîngerilor împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitatea specială de investigație.

Or, proiectul de lege se referă la modificarea și completarea Codului de procedură penală a R. Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003, care va contribui la excluderea abuzurilor din partea organelor de drept la efectuarea justiției și înlăturarea divergențelor de aplicare a legii procesual penale, la etapa judecării plîngerilor în ordinea art. 313 CPP.

Procedura penală este cadrul normativ care implică direct afectarea drepturilor, intereselor și libertăților persoanei, astfel, statul prin adoptarea cadrului procesual penal este obligat să acorde maxime libertăți și garanții persoanei, iar toate intervențiile în drepturile acesteia să fie motivate din punct de vedere al interesului general al comunității.

Scopul modificărilor și completărilor Codului de procedură penală este crearea în materia procesului penal a unui cadru legislativ care să răspundă imperativelor funcționării unei justiții moderne, adaptate așteptărilor sociale, fiind în coroborare cu conceptul de reformare a sectorului justiției și în vederea creării unui mecanism care ar garanta uniformizarea practicii judiciare și respectarea principiului securității raporturilor juridice.

De asemenea, este de menționat că potrivit conceptului proiectului, nu se aduce atingere principiilor fundamentale ale drepturilor procedural-penale, statuate în capitolul II al CPP.

Astfel, potrivit textului proiectului înaintat, se propune ca art. 313 alin. (6) CPP, să conțină următoarea redacție: *„încheierile judecătorului de instrucție sunt irevocabile, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs la curtea de apel în termen de 15 zile de la data pronunțării”*.

În susținerea poziției respective, se relevă că potrivit prevederilor alin. (3) din art. 452 CPP, în redacția legii pînă la intrarea în vigoare a modificărilor din Codul de procedură penală din 27 decembrie 2012, se prevedea că persoanele menționate la art. 313 alin. (1) CPP, precum și Procurorul General și adjuncții acestuia, pot declara recurs în anulare împotriva încheierilor irevocabile a judecătorului de instrucție cu privire la refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale în cazurile prevăzute la art.453 CPP.

Astfel, încheierile adoptate de judecătorul de instrucție în ordinea art. 313 CPP, erau supuse unui control judiciar, prin prisma recursului în anulare examinat de Curtea Supremă de Justiție.

După modificările introduse prin Legea nr. 66 din 05.04.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, și anume, în pct. 144 al art.(1) din legea menționată, s-a stipulat că prevederile expuse în alin.(2) și (3) din art.452 CPP, se abrogă.

În consecință, încheierile nominalizate nu se mai supun unui control judiciar efectuat de către o instanță ierarhic superioară, încheierea respectivă fiind irevocabilă.

Odată ce, prin Legea nr. 66 din 05.04.2012, a fost modificat art. 453 CPP și, astfel, nu se mai regăsesc prevederile din alin. (2) și (3) din textul normei respective considerăm necesar de a interveni cu modificări sub acest aspect, în vederea respectării dreptului persoanelor menționate la art. 313 alin. (1) CPP și a procurorului de a declara recurs împotriva încheierii judecătorului de instrucție,

în special: cu privire la refuzul în pornirea urmăririi penale; scoaterea persoanei de sub urmărirea penală; încetarea urmăririi penale; clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale.

Conform legislației în vigoare, și anume, potrivit art. 313 alin. (6) CPP în raport cu art. 453 CPP, asemenea încheieri nu se mai supun nici unei căi de atac, ceea ce este inadmisibil, de vreme ce soluțiile respective au un impact decisiv asupra procesului penal, prin prisma respectării drepturilor procesuale ale persoanelor participante la proces, motiv pentru care se impune de a prevedea dreptul la atac în cazul în care se contestă legalitatea încheierii adoptate de judecătorul de instrucție în cazurile menționate.

Din aceste considerente, venim cu această inițiativă legislativă, susținând că înlăturarea căii de atac asupra încheierilor adoptate de judecătorul de instrucție cu privire la refuzul în pornirea urmăririi penale; scoaterea persoanei de sub urmărirea penală; încetarea urmăririi penale; clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, va aduce, după caz, la sancționarea Republicii Moldova de către CtEDO, fiind, totodată, ferm convinși că această soluție, calificată ca lacună în drept, este de moment și nu reprezintă altceva decât o eschivare de la responsabilitățile care trebuie să fie asumate de stat în vederea exercitării atribuțiilor competenționale privind verificarea legalității și temeiniciei date de instanța ierarhic inferioară.

De asemenea, se specifică că reglementarea criticată potrivit căreia hotărârile pronunțate de judecătorul de instrucție sunt irevocabile, încalcă art. 119 din Constituție, care stipulează că *„împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii”*, precum și, prevederile din art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care consfințește dreptul la un recurs efectiv.

Justificînd concepția legiuitorului privind eliminarea căii extraordinare de atac în cauzele respective prin necesitatea de a debloca funcționarea instanței

supreme, care are un volum considerabil de cauze spre examinare, iar, pe de altă parte de a conduce la concentrarea acestei instanțe asupra rolului de unificare a practicii judiciare prin soluționarea recursului în interesul legii, se propune, în temeiul celor relevate, de a prevedea dreptul la atac cu recurs, în cauzele cu privire la refuzul în pornirea urmăririi penale; scoaterea persoanei de sub urmărirea penală; încetarea urmăririi penale; clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, examinat de către instanțele de apel.

Deputați în Parlament

M. Nicolae & Asociati
Av. S. S. S. S. S.
Av. S. S. S. S. S.